

PROJÈCTE CULTURAU

DE LA COMUNAUTAT
D'AGLOMERACION
PAÍS BASCO

(c)Bilaka Kolektiboa - Olivier Houeix

 PAYS
Basque
euskal
herria

COMMUNAUTÉ
D'AGGLOMERATION

HIRIGUNE
ELKARGOA

COMUNAUTAT
D'AGLOMERACION

  @communautePB | communaute-paysbasque.fr

Sorioneku, de bon auguri

La nòsta Comunautat d'Aglomeracion País Basco que lanza lo son projècte culturau mentre qu'ua descobèrta màger que vien de s'operar au Mont Irulegi en Navarra. La d'ua man de bronze vielha de mei de 2000 ans qui esclaira d'un jorn navèth l'istòria de la lenga basca. «Sorioneku» que'ns ditz, «bon auguri». Aquera man qu'avèva, segon los experts, ua foncion rituau, simbèu de proteccio de l'ostau e de «bon auguri» entaus qui i vivèn o qu'i entravan. Ne podèvam pas saunejar mei bon simbèu entau nòste projècte.

Aquera descobèrta que'ns rapèra que la cultura n'es pas pauhicada mes viva, que ns'amassa dens lo temps present mes que'ns religa tanben au nòste passat, a la nòsta istòria. Portaira de sens collectiu e de valors

comunas, qu'es tot au còp un enjòc de coësion sociau e territoriau, un sector creator d'activitat e d'emplecs e un vector d'emancipacion entaus ciutadans.

En orientant lo nòste projècte de cap tau public joen, qu'affirmam l'importància de la cultura dens la vita deus nòstes mainatges entà ajudar a la formacion de l'esperit critic autanlèu las prumèras annadas. Qu'auhereishem atau aus nòstes joens, dab las comunas e dens las lors escòlas, dab l'Educacion nacionau, dab los establiments artistics la possibilitat de s'esmiraglar deus lors pròpis uelhs e shens l'intermediari d'un ecran.

Que'us preparam tanben aus desfís qui deuràn afrontar doman. L'istòria de la nòsta civilizacion qu'es en efeït impregnada, despuish la Renaishença, de l'idèa deu progrès com dominacion de la natura. Mes qu'avem degalhat la tèrra au punt de riscar la transmission aus nòstes eretèrs d'un monde inhabitable. Aqueth enjòc au quau totas las societats son confrontadas que constitueish d'ara enlà lo mei gran desfís de l'istòria de l'umanitat e la soa dimension culturau que ns'obliga .

Que devem hornir aus nòstes mainatges navèras atrunas entà tornar inventar las nòstas representacions deu monde, lo nòste rapòrt a la tèrra e au vivent. Aqueth imperatiu que s'adreça a tots los productors de cultura, creators dens tots los camps de la pensada, de l'art e de la poesia. Imperatiu mes tanben escadença entad eths de reencantament, de solidaritat, de reanimacion de las nòstas vitas a còps mercadas per un individualisme acreishut.

Los efèits de la pandemia suu sector culturau que demoran inquietants e l'ensemble deu sector qu'es questionat per la potència de captacion de l'atencion de las plataformas en linha e deus hialats sociaus, cada còp mei embarrant.

Mes de cap ad aquò, lo nòste territori, lo País Basco, que beneficia d'ua vitalitat creatora e culturau a la dimension participativa remarcable, qui s'a sabut erigir en estancies poderosas contra l'estandardizacion e lo replec qui pesan suus imaginaris. Aquera vita culturau qu'a d'estar sostienuda a tota fòrça e qu'es plan ua assignacion democratica qui traduseishem ací en actes : per ua volontat d'equitat territoriau, dab ua exigéncia de cooperacion e d'assemblatge de tots los actors.

Que responem atau a ua doble necessitat, democratica, societau e personau, intima. Entà que tots, amassa e cadun dens lo son ròtle, que poscam assegurar au nòste territori e aus nòstes mainatges un aviéner de «bon auguri».

Jean-René Etchegaray
President de la Comunautat d'Aglomeracion País Basco

abansDÍSER VICEPRESIDENT

Entà ua cultura deu partatge

La Cultura qu'es per natura un maine partatjat enter las abitantas e los habitants d'un territori, enter las associacions e las institucions, enter las diferentes collectivitats locaus e l'Estat. Autanlèu la creacion de la Comunautat d'aglomeracion País Basco en 2017, los elejuts que volón unanimament sasi's d'aquera competéncia qui, mei qu'ua competéncia facultativa, e constitueish lo ligam enter las generacions e los territoris.

Aqueth projècte culturau qu'es lo frut d'ua concertacion hòrta enter elejuts purmèr, puish dab los actors deu territori e dab los nòstes partenaris. Ua afranquida qui s'inscriu en lo continuèr deu nòste Plan d'acompanhament Berpiztu qui, dejà, velha a respóner aus besonhs exprimits peus actors culturaus en confirmant la nòsta plaça de representant deu blòc comunau. Atau, aqueth projècte que defineish lo nòste

posicionament -complementari deu de las autas institucions- e que pausa las prioritats de la nòsta accion. Quate èishs estrategics que guidaràn la nòsta accion pendent las annadas a viéner : ua politica culturau de cap a l'enfança e la joenessa, un reequilibratge territoriau de l'auhèrta culturau, l'ajuda a l'estructuracion de cordèras artisticas causidas e lo sostien a l'expression en lengas basca e occitana gascona.

La Cultura qu'es tanben lo maine deu partatge. Agir en favor deus drets culturaus dens un territori autan ric de diversitat lingüistica, sociologica e culturau com lo País Basco, qu'es perméter a cadun d'accendir a la soa propia cultura e a la deus autes, d'i participar, quaus que sian la soa origina sociau o lo son lòc de vita. Si lo nòste territori es mensh tocat que d'autas per la pujada deus extrèmes, qu'ac devem probable ad aquera cultura ací particularament viva e garanta deu plan víver amassa.

La nòsta ambicion qu'es de prepausar un projècte en adeqüacion dab los desfís ecologics qui ns'espèran e qu'es d'alhors pr'amor que l'art e ns'interpèla sus aqueths subjèctes qu'a d'estar accessible au mei gran nombre. Au contra de daubuns maines, n'abusar ne destruseish pas la ressorsa !

Que s'ageish tanben de partatjar las riquesas gessidas de las nòstas diferentes culturas, de har emergir un espaci de reciprocitat, entà que cadun sòrtia de las soas costumas e qu'an a la descobèrta de tot çò qui los actors prepausan en tèrmis de cultura populara, classica o enquèra contemporanèa, professionau o amatora, en gascon, en basco e en francés.

Qu'avem concebut aqueth Projècte culturau com ua prumèra estapa qui va pausar las sòlas d'ua dinamica navèra de la Comunautat d'aglomeracion País Basco en favor de las arts e de la cultura. Aqueras accions que seràn metudas en òbra de faiçon progressiva e que demoraran a l'escota deu territori e deus sons actors entà acompanhar au mei plan lo desenvolopament culturau deu País Basco.

Que mercegi ací l'ensemble deus membres de la Comission cultura, los actors culturaus, los partenaris e las equipas de la Comunautat d'aglomeracion País Basco qui an permetut aquera concertacion feonda entà que la nòsta afranquida e s'engatja sus sòlas solidas.

Antton Curutcharry

Vicepresident a la Cultura, a la Politica Lingüistica e aus equipaments culturaus comunautaris

Somari

Quate ambicions tà la cultura

1. Entà l'enfança e la joenessa P.8

- Promòver l'educacion artistica e culturau P.9
Ahortir los ensenhaments artistics P.11
Sostiéner la creacion artistica destinada a l'enfança e a la joenessa P.13

2. Entà ua auhèrta culturau de proximitat P.14

- Har circular las òbras e los publics P.15
Facilitar l'accès a las òbras P.16
Favorizar la creacion de lòcs de tribalh e de difusion P.18

3. Entà l'estructuracion de las cordèras artisticas causidas P.20

- Har la causida de cinc cordèras artisticas P.21
Bastir progressivament ua politica d'acompanhament per cordèra P.22
Sostiéner lo rapprochament enter practicas populares e professionaus P.24
Desvolopar navèths dispositius financèrs P.24

4. Entà l'expression artistica en euskara e en occitan gascon P.26

- Ahortir lo sostien a las practicas populares en euskara per l'Institut Culturau Basco P.27
Desvolopar la creacion e la difusion en euskara P.28
Transmèter la cultura basca a las generacions joenas P.29
Promòver la transmission, la creacion e la difusion de la cultura gascona P.31

Annexe – De l'idèa tau projècte P.32

- Ua construccion collectiva P.33
Un diagnostic partatjat P.34

**QUATE
AMBICIONS
ENTÀ LA CULTURA**

UN HIU CONDUCTOR : LO PROJÈCTE DE TERRITÒRI

Aqueth projècte culturau, frut d'un tribalh collectiu e especific, que s'inscriu dens lo Projècte de territori de la Comunautat d'aglomeracion País Basco votat lo 9 de julhet de 2022.

UN PAÍS BASCO RESILIENT

Entà bastir un País Basco resilient e de preservar las nòstas ressorsas, aqueth projècte culturau que milita fin finau dab fòrça entà la presa en compte de l'impacte environamentau e energetic de las practicas artisticas e culturaus. Que favorizarà sustot los desplaçaments collectius, la reduccion de las dèishas e lo reemplec atau com los circuits bracs e l'emplec de l'eusko.

UN PAÍS BASCO VIU E ABITAT

Entà bastir un País Basco viu e abitat e de dinamizar las nòstas vilas e vilatges, los mainatges e los joens que son la prioritat d'aqueuth projècte culturau. Ua accion ambiciosa dens lo maine de l'Educacion artistica e culturau que serà miada en associacion dab las comunas e las autas institucions publicas, au prumèr reng de las quaus l'Educacion nacionau.

La segonda ambicion d'aqueuth projècte culturau qu'es de participar au desenvolopament d'ua auhèrtia culturau de proximitat, diversificada e de qualitat. La Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'agirà atau en favor d'un malhatge deu territori en tèrmis d'auhèrtia e d'equipaments culturaus.

Las culturas e las lengas que constitueishen ua riquesa e ua especificitat deu territori, l'auta ambicion d'aqueuth projècte culturau qu'es alavetz de sostiéner l'euskara e l'occitan gascon, dens las practicas culturaus.

UN PAÍS BASCO ENGATJAT

Entà bastir un País Basco engatjat e de cambiar los nòstres modèles de desenvolopament, la Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'acompanharà l'emergéncia e la consolidacion de cordèras artisticas causidas : la dança, las arts visuaus, lo teatre, la musica e lo cinema. Aquò que permeterà de crear ecosistèmas e dinamicas beneficas entà cada actor dab la mira de perennizar la ressorsa artistica deu territori. En mei, navèras iniciativas transfrontalèras que seràn recercadas .

Proximitat e complementaritat : la Comunautat d'Aglomeracion País Basco dab las comunas

La CAPB qu'intervien en complementaritat de las comunas, dens ua logica de subsidiaritat. Aquò que's tradusirà peu desenvolopament d'ua sason culturau dens comunas e territoris on l'auhèrtia culturau ei redusida : ajuda a la creacion, mediacion e difusion a l'intencion deu public joen rellevant deu blòc comunau (ninoèras, escòlas primàrias e centres de lesers). Solas un detzenat de comunas deu País Basco sus 158 que dispausan d'un servici dedicat a la cultura. La CAPB que's posicionarà tanben com ua ressorsa en engenheria culturau entà las qui n'exprimirén lo besonh : accompanhament de projèctes d'arrajada intercomunau o de pagèra comunautària, conselhs mei pontuaus (causidas d'òbras, mutualizacion de còsts...) e suus sons maines d'expertesa : joen public, teatre en euskara, art urban...

#1 entà L'enFança e La joenessa

L'art e la cultura que contribueishen autanlèu lo mei joen atge a l'espelida, l'emancipacion e la creativitat. Agir en favor de l'enfança e de la joenessa qu'es donc la prumèra ambicion deu projècte culturau de la Comunautat d'Aglomeracion País Basco. Aquò que passa sustot per ua politica d'Educacion artistica e culturau (EAC) ambiciosa qui enten favorizar l'accès deus mainatges e deus joens aus ensenhaments artistics, a las òbras e a las practicas amatoras.

Promòver l'Educacion artistica e culturau

L'educacion artistica e culturau (EAC) que s'empara sus tres pialars :

- Frequentar : dab l'encontre dab òbras e artistas,
- Practicar : ua o mei d'ua disciplina artistica
- S'appropriar : dab l'aquisicion de coneishenças e de referéncias tà ciò de l'art e de la cultura.

~~ ENCORATJAR L'EAC DENS LOS PROJÈCTES DEUS ACTORS CULTURAUS

Per la soa politica d'atribucion d'ajudas financèras, la CAPB qu'encoratjarà lo desenvolopament de projèctes d'EAC per actors culturaus professionaus a destinacion deus publics segunts : los mainatges en ninoèras, en escòlas mairaus e elementàrias, en arcuelhs de lesers e los collegians entaus projèctes en euskara e en occitan gascon unicament.

©CAPB - Côté Sud Photo /Orquèstra a l'escola

~~ PERSEGUIR LAS ACCIONS D'EAC E DE MEDIACION PORTADAS PER LA COMUNAUTAT D'AGLOMERACION PAÍS BASCO E LOS SONS ESTABLIMENTS

- La CAPB que comença, en collaboracion dab los ensenhaires de las escòlas deu territòri e l'Educacion Nacionau, trajèctes d'EAC e de mediacion qui auhereishen a centenas de mainatges e de joens la possibilitat de descobrir ua disciplina artistica e d'encontrar artistas, òbras e profesionaus de la cultura.
- Que desplega, en associacion dab los establiments d'ensenhamant artistic deu territòri, lo dispositiu « Orquèstra a l'escola », qui permet aus escolans d'ua medisha classa de crear un orquèstra pendent tres ans. Au ritme de dues òras per setmana e gràcias a un contienut pedagogic adaptat, los escolans qu'evoluan e qu'atenhen lèu un nivèu musicau de qualitat.

~~ CREAR UN QUADRE DE COOPERACION INSTITUCIONAU ENTÀ L'EAC

Sus l'impulsion de la Comunautat d'Aglomeracion País Basco e au par de las competéncias de cadun, l'Estat (DRAC, Educacion nacionau), la Region Navèra Aquitània, lo Departament de Pirenèus Atlantics e las comunas d'Anglet, Baiona, Biàrritz, Bidart, Lo Bocau, Endaia, Maulion e Sent Joan de Lus qu'an engatjat ua reflexion comuna entà que tots los abitants deu territòri beneficien a tot atge d'ua auhèrta accessibla e de qualitat d'EAC.

Que'n resultaràn ua carta comuna tà definir las valors, los objectius e los mejans de cadun e de navèras atrunas

- Un portau numeric recensant l'ensemble de l'auhèrta d'EAC disponibla au País Basco, entà tots los publics a l'atencion deus ensenhaires, deus profesionaus deu sector medicosocial, deus educators, etc.
- Un laboratori-observatori permetent d'estudiar, en cooperacion dab profesionaus de l'EAC e deus cercaires, l'impacte de las accions suus publics ciblats.

Ahortir los ensenhaments artistics

La Comunautat d'Agglomeracion País Basco qu'ageish sus l'auhèrtà d'ensenhaments artistics au País Basco per differentas estructuras publicas e associativas : lo Conservatori Maurice Ravel, l'Escòla Superiora d'Art deu País Basco (au còp establiments d'ensenhamant superior e centres de practicas artisticas en amator), l'escòla de musica comunautària d'Amikuze Ihòut-Ostabarrés e un hialat d'escòlas associativas intercomunaus (Iparralai a Cisa-Baigüèr, Musikas a Errobi, l'escòla de musica deu País de Bidaïshe, Soinubila dens lo País de Hasparn, Xiberoko Músika Eskola en Sola, Lanetik egina a Sud País Basco).

~~~~ DESPLEGAR LOS ESTABLIMENTS D'ENSENHAMENTS ARTISTICS COMUNAUTARIS

>> Lo Conservatori Maurice Ravel

Lo Conservatori Maurice Ravel que constitueish, dab la soa fòrma artistica associada, l'Orquèstra deu País Basco - Iparraldeko Orkestra, lo principau establiment d'ensenhamant artistic en musica, dança e teatre de la Comunautat d'Agglomeracion País Basco. Qu'arcuelh de cap a 1 800 escolans e 20 000 espectators per sason, dont 8 000 escolans e que compta mei de 100 agents (ensenaires, collaborators tecnicos e administratius).

- Entà facilitar l'accès ad aquelhs ensenhaments, **la CAPB que crearà dus navèths pòles d'ensenhaments artistics, l'un a Sent Joan deu Pè deu Port e l'autre a Endaia**, en ligam dab las comunas e los actors culturaus locaus, las escòlas de musica intercomunaus Iparralai e Lanetik egina sustot.
- La CAPB qu'incitarà a l'ahortiment deus ligams enter lo Conservatori, l'escòla de musica comunautària d'Amikuze-Ihòut-Ostabarrés e las escòlas associativas, entà desvolopar projèctes partatjats e palancas pedagogicas.

>> L'Escòla Superiora d'Art deu País Basco (ESAPB)

Hrut de la reünion de l'Escòla Superiora d'Art de las Rocalhas e de l'Escòla d'Art de Baiona, l'Escòla Superiora d'Art deu País Basco (ESAPB) qu'es un establiment public de cooperacion culturau de la Comunautat d'agglomeracion País Basco, devath tutèla deu Ministèri de la Cultura. Que prepausa formacions diplomantas dens lo maine de l'art e deu design (près de 150 escolans) e talhèrs de practicas plasticas obèrts a tots los publics qui arcuelhen près de 1000 amators. Que realiza tanben projèctes artistics e culturaus (classas a PAC) e qu'intervien dens lo programa « Escòla e Cinema ».

- En ligam dab l'escòla, la CAPB qu'estudiarà lo desplegament de l'ESAPB suu territòri.

ASSOLIDAR E HAR ACCESSIBLES LOS ESTABLIMENTS D'ENSENHAMENTS ARTISTICS ASSOCIATIUS

Los establiments d'ensenhamant artistics a vocacion intercomunau sostienuts per la CAPB en teatre, musica e dança qu'amassan mei de 1 500 escolans.

- En collaboracion dab eths, la CAPB que miarà un estudi sus l'armonizacion de las tarifas deus ensenhaments artistics.
- Los projèctes partenariaus desenvolopats per aqueras estructuras associativas que seràn encoratjats que s'agesca de projèctes dab escòlas elementàrias o de projèctes dab ensembles amators : projèctes d'Educacion Artistica e Culturau, estagis o setmanas de descobèrtas, etc.

PERSEGUIR LO SOSTIEN AUS OPERATORS D'ENSENHAMENTS ARTISTICS ESPECIFICS A LA CULTURA BASCA

L'associacion Bertsularien Lagunak qu'organiza l'ensenhamant e la difusion deu bertsolarisme au País Basco nòrd, en intervenent sustot dens mei d'un trentenat d'escola. Deu son costat, l'associacion Iparraldeko Dantzarien Biltzarra (IDB) que fedèra 60 associacions de dança tradicionau. Aqueras duas estructuras qu'an desenvolopat ua vertadèra expertesa en matèria d'ensenhamant e, shens la lor intervencion, lo bertsolarisme e la dança basca ne coneisherén pas l'ahuegament actuau.

- La Comunautat d'Aglomeracion País Basco que perseguirà l'associacion dab Bertsularien Lagunak e Iparraldeko Dantzarien Biltzarra (IDB) entà preservar, transmèter e renovelar aqueras practicas ancestraus

©CAPB - Joëlle Susperregui / Escòla de musica Amikuze
e Iholdi Oztibarre

Sostiéner la creacion artistica taus mainatges e taus joens

La CAPB que desira portar un acompañament hòrt aus artistas qui prepausan creacions a destinacion deu public joen.

~~ FAVORIZAR L'ARCUELH EN RESIDÉNCIA DE RECÈRCA O DE CREACION

La CAPB que favorizarà l'arcuelh en residéncia d'artistas professionaus - plasticians, empontaires, coregrafes, autors, dançaires o enqüèra musicians - desirós d'enriquir lo repertòri d'òbras joen public. Los procediments de creacion qui's neureishen deu dialògue dab los joens que seràn encoratjats pendent residéncias en establiments escolars per exemple. Aqueth arcuelh en residéncia que poirà tanben estar acompañhat d'un sostien financèr.

~~ SOSTIÉNER RENDÈTZ-VOS ARTISTICS DEDICATS A L'ENFANÇA

La Comunautat País Basco qu'acompanharà financèrament los rendètz-vos artistics dedicats a l'enfança e a la joenessa : sasons joen public, hestaus etc.

~~ PORTAR UN SOSTIEN FINANCÈR A LA CREACION E A LA COPRODUCCION

La Comunautat d'Aglomeracion País Basco que poirà ajudar deus operators culturaus deu territòri a coprodusir òbras qui seràn apuish difusadas au País basco e mei enlà.

~~ ACOMPANHAR LA MESA EN HIALAT E LA FORMACION DEUS PROFESSIONAUS «JOEN PUBLIC»

La Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'animarà un hialat qui aplègue los artistas e los professionaus de la programacion e de la mediacion qui intervienen au près de l'enfança e de la joenessa. Formacions e encontres professionaus que seràn atau perpausats.

#2

entà ua auhèRTA CULTURAU DE PROXIMITAT

L'accès a la cultura que pòt estar limitat per las distàncias geograficas, quan s'ageish per exemple de córrer ua òra de rota entà anar véder un balet a Biàrritz o ua pastorala en Sola. Las barrèras que pòden tanben estar sociaus quan las tarifas de daubuns espectacles los hèn inaccessibleus aus mei modèstes. Las entravas que pòden fin finau estar sociologicas, empachant un haish d'abitants d'anar cap tà fòrmas culturaus a las quaus ne son pas estats sensibilizatz, que pertòque ua exposicion dens un musèu, d'ua cavaucada, d'un concèrt sinfonic o d'un campionat de bertsolarisme.

Har circular las òbras e los publics

La CAPB que convidarà lo sector culturau a experimentar navèths dispositius de circulacion de las òbras e deus publics. Aquò que passarà per dispositius innovants de monstracion d'òbras, lo desplegament deus actors culturaus dens las zònas drin dotadas en equipaments o enqüèra la declinason deus projèctes culturaus en version « caminaira ». Los projèctes atau sostienuts que's deuràn estacar a crear ligam abitants e favorizar los drets culturaus de cadun.

FòCUS sus l'Orquèstra deu País Basco

Ja qu'estosse peu passat plan espandida, l'associacion dens un medish establiment d'un conservatori de musica e d'un orquèstra qu'es un modèle rare en França . Cinc decennias après la soa creacion, l'Orquèstra deu País Basco qu'es portat uei per la Regia Autònoma deu Conservatori Maurice Ravel. Qu'es a l'auba d'ua refondacion .

Lo projècte entà las sasons a viéner, que s'orienta cap tà un orquèstra de cramba qui s'i posca har largament sus tot lo territòri, dab un efectiu adaptat a cada programa prepausat, ajustat a la realitat e a la dinamica deu País Basco, anant d'un ensemble instrumentau d'un detzenat de musicians a ua formacion de quaranta musicians, e prepausant au mensh dus còps per an, un repertòri sinfonic mei large dens l'encastre d'eveniments excepcionaus o de collaboracions dab d'autas estructuras dens ua fòrma hèra mei hornida.

En amont deus concèrts escolars, trajèctes de descobèrta de la musica que seràn prepausats a las escòlas. Cada annada, au mensh vint classas que'n beneficiaràn. Aqueth dispositiu que serà lo còr d'un programa d'accion culturau ric a bastir dab los partenaris.

Lo projècte de refondacion que harà tanben ua larja part a la dimension transfrontalèra atau com au contexte culturaus e lingüistic singular. Ua politica a l'entorn de la creacion que serà desenvolopada dab los actors locaus entà permetre tanben ua arrajada de l'orquèstra dens los hialats musicaus internacionaus. L'Orquèstra que poirà atau vèder un ambaishador deu País basco e un atot entà la soa comunicacion institucionau.

- Ua reflexion sus las mobilitats que deurà estar engatjada dens un chepic permanent de transicion ecologica. Que s'agirà atau de conciliar lo desfís d'anar cercar navèths publics, de tocar la joenessa, tot en redusint l'impacte carbòni de la lor mobilitat.
- Collaboracions dab actors culturaus partatjant aquera vision territoriau que seràn desenvolupadas, a l'imatge de l'associacion enter la Comunautat d'Aglomeracion País Basco e lo Centre coregrafic nacionau (CCN) Malandain Balet Biàrritz qui permet de desplegar lo hestau « Le Temps d'aimer la danse » en tot País Basco.
- Ua collaboracion dab la Scèna Nacionau deu Sud Aquitan e de las associacions dab los musèus deu territòri que seràn consideradas.
- Ua collaboracion dab l'Institut Culturau Basco que serà engatjada entà que las practicas culturaus tradicionaus poscan circular sus tot lo territòri.

©S.Belocq / Orquèstra deu País Basco - Iparraldeko orkestra

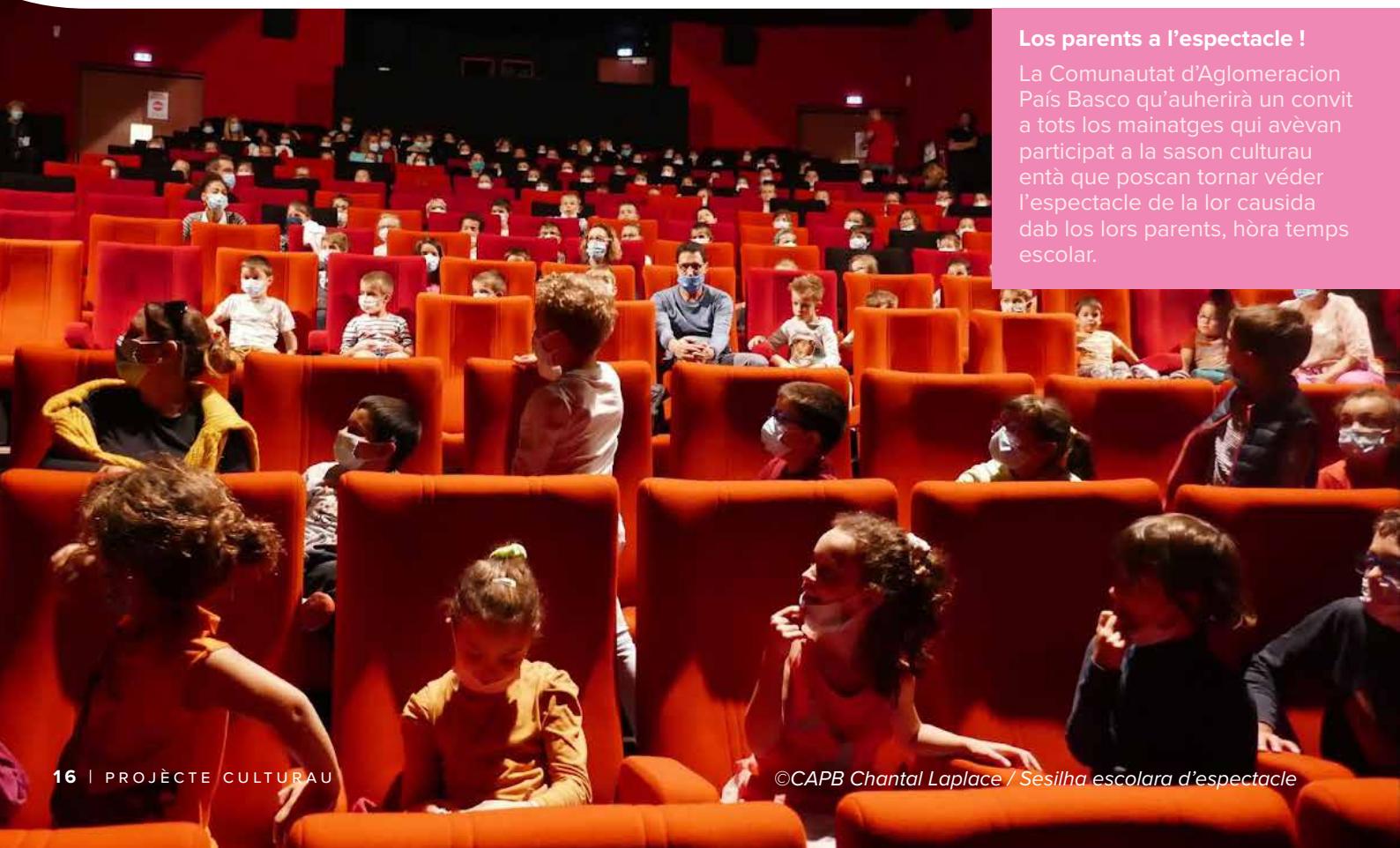
©CAPB - Z Studio / Maladain Balet Biàrritz

Facilitar l'accès a las òbras

PREPAUSAR UA AUHÈRTA CULTURAU ENTAUS MAINATGES E LAS FAMILHAS

- La Comunautat d'Aglomeracion País Basco que prepausarà ua sason culturaus aus mainatges en temps escolar e, de faiçon mei pontuau, deus espectacles hòra temps escolar. Lo teatre, la dança, la musica e las arts visuaus que seràn los principaus maines explorats dens totas las lengas deu territòri.
- La Comunautat País Basco que perseguirà lo desplegament deu hestau Points de Vue sus l'ensemble deu territòri. Dedicat au street art, aqueth programa de residéncias artisticas que mescla encontres dab los abitants e produccions d'òbras monumentaus dens l'espaci public.

Los parents a l'espectacle !

La Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'auherirà un convit a tots los mainatges qui avèvan participat a la sason culturaus entà que poscan tornar véder l'espectacle de la lor causida dab los lors parents, hòra temps escolar.

FOCUS

Espectacle viu : ua sason joen public caminaira

La sason culturau d'espectacle viu de la Comunautat d'Aglomeracion País Basco que s'adreça aus joens de 3 a 18 ans e a la lor familha, en temps escolar (mairau e primari) e hora temps escolar. Qu'es miada en associacion dab los ensenhaires, los professionaus de l'enfança e de la joenessa, e las associacions de practicas artisticas.

Tot lo long de la sason, equipas artisticas que son arcuelhudas en residéncia de creacion entà preparar lo lor espectacle navèth. Puish, d'octobre a mai, ua quinzena d'espectacles, adaptats a cada atge, que son prepausats caminaires capvath tot lo territòri. Las residéncias de creacion e la difusion deus spectacles que hèn l'objècte d'accions de mediacion au près deus mainatges e deus joens.

~~ CREAR NAVÈRAS ATRUNAS ENTÀ FACILITAR L'ACCÈS A LAS ÒBRAS

- La Comunautat d'aglomeracion País Basco que desvoloparà o que sostienerà dispositius facilitant l'accès de las familhas a las òbras. Un « Passapòrt entà l'espectacle » includint ua entrada a tarifa redusida e ua solucion de transpòrts en comun.
- La Comunautat d'Aglomeracion País Basco que prepausarà ua grasilha tarifària incitativa.

©CAPB - Joelle Susperregui / Companhia Hecho en casa

Facilitar l'implantacion d'actors culturaus per la creacion de lòcs de tribalh e de difusion

Los lòcs de practica, de repeticion, de creacion e de difusion que permeten l'ancoratge deus actors culturaus dens los territòris. L'enjòc entà la CAPB qu'es non solament de permetére aus actors culturaus de poder tribalhar dens de bonas condicions mes tanben de favorizar ua preséncia artistica perenna sus l'ensemble deu País Basco.

~~ ACOMPANHAR LA CONVERSION DEUS LOCAUS EXISTENTS

- Qu'engatjarà ua reflexion entà har de daubuns deus sons bastiments vacants deus lòcs de tribalh culturaus.
- Qu'encoratjarà los arrendadors sociaus e las comunas a bastir o reabilitar bastiments entaus actors culturaus. Que poirà alavetz acompanhàus financèrament e en engenheria.

©S.Belocq / Orquèstra deu País Basco - Iparraldeko orkestra

~~~~ ACOMPANHAR LO DESPLEGAMENT D'OPERATORS CULTURAUS

- **Que participarà**, en ligam dab las comunas, au desvolopament deu Musèu basco a Baiona, au son projècte d'antena a Maulion e Lisharra e a la soa mesa en hialat dab sites patrimoniaus partenaris com Camins-Bideak a Sent Palai.
- **Que procedirà** a l'agrandiment de l'Atabal a Biàrritz e a la creacion de dus pòles d'ensenhaments artistics a Sent Joan deu Pè deu Pòrt e a Endaia entà arcuelher antenas deu Conservatori e de las associacions d'ensenhaments artistics a vocation intercomunau.
- **Que miarà** tanben ua reflexion sus la creacion d'un lòc de difusion adaptat a la musica sinfonica qui permetrà sustot l'arcuelh de granas formacions de l'Orquèstra deu País Basco-Iparraldeko Orkestra e de l'Orquèstra d'Euskadi.

~~~~ SOSTIÉNER LAS COMUNAS ENTAU MELHORAMENT DEUS LORS EQUIPAMENTS CULTURAUS

- **Que prepausarà** un fons de concors a las comunas deu territori entà las acompañar dens l'ahortiment deus lors equipaments culturaus. Aqueth sostien que serà condicionat a l'existéncia d'un projècte culturau sus mantua annada e a la presa en compte de l'impacte environmentau d'aqueths investiments. Las comunas eligibles ad aqueth fons de concors que poiràn tanben beneficiar d'un acompañamiento tecnic de las parts de la CAPB entà definir lo lor projècte culturau.

FÒCUS

L'agrandiment de l'Atabal de Biàrritz

L'Atabal, Centre de musicas actuaus deu País Basco, qu'a obèrt las soas pòrtas en noveme de 2005 a Biàrritz. Qu'a ua sala de difusion de 700 plaças, tres estudios de repeticion e ua escòla de musica. En seteme de 2018, l'Atabal qu'obtién lo labèl SMAC (Scèna de musicas actuaus) deu ministèri de la Cultura. Qu'es un equipament d'interès comunautari.

Lo projècte de modernizacion deus locaus realizat per la CAPB que portarà la mesura a 1000 plaças e que preved en mei lo mejorament de l'arcuelh de las equipas artisticas, l'accessibilitat de las personas a mobilitat redusida e la creacion de dus estudios de repeticion sde mei.

#3 entà **L'ESTRUCTURACION DE LAS CORDÈRAS ARTISTICAS CAUSIDAS**

Dens lo perlongament de Berpiztu, lo programa d'acompanhament a la sortida de la crisi sanitària, l'estructuracion de las cordèras artisticas e culturaus qu'es indispensabla entà securizar lo modèle economic deus actors culturaus e assegurar la perennitat de la creacion artistica e la preséncia culturau au País Basco.

La Comunautat d'Aglomeracion País Basco que hè de l'acompanhament de cinc cordèras ua prioritat, en ligam dab las comunas e los autes actors publics e privats.

Har la causida de cinc cordèras artisticas

La Comunautat d'Aglomeracion País Basco que concentrarà la soa accion sus las cinc cordèras artisticas mei representativas e estructurantas deu territòri : la dança, la musica, lo teatre e arts associadas (circ, monaquetas...), las arts visuaus e lo cinema.

Teatre e arts
associadas
(circ, monaquetas...)

Dança

Musica

Arts visuaus

Cinema

En 2022, aqueras cordèras ne son pas totas au medish nivèu d'organizacion. A títol d'exemple, la musica que dispausa d'un sector de formacion dejà desenvolopat (Conservatori Maurice Ravel, escòlas de musicas associativas intercomunaus, escòlas comunauas e comunautària) mentre que la creacion e la difusion dens aqueth maine que son enquèra trop chic estructuradas. Per vencivas, la cordèra cinema qu'es emergenta mentre que dispausa d'atrunas de formacion importants (BTS audiovisuau), de mantun hestau, e que lo País Basco es un lòc de filmatge a mei anar mei sollicitat.

D'autas cordèras, tala com la lectura publica, que poiràn estar acompanhadas apuish au par de las prioritats qui's haràn jorn e de las capacitats d'intervencion de la CAPB. Aquesta n'a pas devath la soa responsabilitat que las tres mediatècas de Baisha Navarra (Iriarri, Sent Joan deu Pè deu Pòrt e Sent Palai). Totun, la question d'ua mesa en hialat dab las mediatècas comunauas que s'amerita d'estar estudiada a tèrmi mejan.

FÒCUS

Points de Vue : un hestau en sostien a la cordèra Arts Visuaus

Au País Basco, que representa un sostien significatiu entà la cordèra de las arts visuaus. Despuish lo son lancament en 2017, qu'auhereish un panorama deu street art dens l'espaci public en convidant artistas a liurar lo lor espiar singular suu nòste territòri.

Mei de 150 òbras que son atau estadas realizadas, principaument a Baiona, epicentre de la manifestacion. Despuish 2021, devath l'egida de la Comunautat d'aglomeracion País Basco, lo hestau que's tien tanben dens autas comunas per un programa de residéncias artisticas. Reaus o virtuaus, efemèras o perennas, las òbras realizadas que s'inscriven dens lo quotidian deus abitants. Que hèn pròva de la vita locau, deu patrimòni e que meten en lutz las riquesas de las nòstas vilas e vilatges.

Aqueth eveniment culturau qu'es tanben un moment d'encontres enter abitants, operators culturaus e artistas d'ací e d'alhors.

Bastir progressivament ua politica d'acompanhament per cordèra

La causida de cordèras artisticas prioritàrias que necessita au còp ua repassada de l'organizacion intèrna de la Direccion cultura e la creacion d'atrunas e de dispositius especifics.

~~ AUHERIR UN SERVICI D'ACOMPAÑAMIENT E DE PROXIMITAT AUS ACTORS CULTURAUS DEU TERRITÒRI

La CAPB que perpausarà un referent per cordèra. Que serà l'interlocutor de proximitat deus actors culturaus professionaus e deus partenaris institucionaus. Qu'aurà la carga de l'animacion deus dispositius de sostien de la CAPB e la mesa en hialat dab los autes actors e partenaris.

~~ ESTABLIR NAVÈTHS CRITÈRIS DE FINANÇAMENTS

La CAPB que condicionarà las soas ajudas financeràs au respècte de las prioritats d'aqueth projècte culturau : accions en favor deu joen public, arrajada territoriau, preséncia de las lengas deu territòri e transicion ecologica e energetica (reduccion de las dèishas, reemplec, limitacions de la mèrca carbòni de las manifestacions, etc).

~~ BASTIR CONVENCIONAMENTS PLURIANNAUS

La CAPB qu'es sovent au demiei deus prumèrs finançaires deus actors culturaus deu territòri. La soa intervencion que procura un efèit lhevader entà obtiéner d'autas ajudas, departamentaus, regionaus, nacionaus, transfrontalèras o enquèra europèas.

Un convencionament sus mantua annada dab daubuns actors culturaus considerat. Los convencionaments pluriannaus tripartits, includint tanben ua comuna, que seràn privilegiats entà securizar los actors culturaus e los acompanhar cap tà mei d'autonomia financèra.

FOCUS

Berpiztu !

En 2020, en plea crisi sanitària deu COVID19, la Comunautat d'Aglomeracion País Basco que's mobilizè entà sostiéner los actors culturaus professionaus deu territòri. Au delà de las mesuras d'urgéncias taus com lo manteniment deus cachets e de totas las subvencions, ua reflexion qu'estó engatjada dab la profession entà imaginar amassa quin tornar préner ua activitat un còp passat lo pic de crisi. Lo programa Berpiztu qu'estó concebut sus 3 ans (2021/2023), en s'adreçar peu purmèr còp a las arts visuaus e a l'ensemble de l'espectacle viu. Ajudas a la mobilitat entà accedir a hestaus, a la difusion, a la comunicacion... Berpiztu qu'a dejà permetut en dus ans d'acompanhar 350 projèctes portats per 200 actors.

IDENTIFICAR E RELHEVAR LOS BESONHS EN FORMACION

La Comunautat d'Agglomeracion País Basco que jogarà un ròtle d'interlocutor de proximitat entà relhevar los besonhs deus actors culturaus cap a la Region Navèra Aquitània, competenta en matèria de formacion professionau, e cap a las soas diferentes agéncias culturaus. Lo desenvolopament de formacions superioras dens lo maine de la cultura, sustot peu Conservatori e l'ESAPB, que deurà tanben estar perseguit en ligam dab los actors deu territòri.

HAR EMERGIR E SOSTIÉNER UN OPERATOR ESPECIALIZAT DENS L'AJUDA A LA CREACION ENTÀ L'ESPACI PUBLIC E LOS LÒCS NON DEDICATS A LA CULTURA

Vaduda en 2009 de la collaboracion enter lo Sivom Artzamendi e la companhia teatrau Le petit théâtre de Pain, la fabrica artistica Hameka qu'es despuish mei de 10 ans un lòc de dialògue enter artistas e los abitants deu territòri. Transferida a la CAPB a la soa creacion, qu'es aubergada dens la sala d'espectacles Harri Xuri de Lohosso e dens lo talhèr de fabricacion de decòrs de Macàia gerits per la CAPB. Aqueth projècte de sostien a la creacion artistica dens lo maine de las arts de la carrèra e deu teatre en euskara qu'a permetut lo desplegament d'ua accion adaptada a las especificitats d'aqueuth territòri miei rurau. L'arcuelh en residéncia, la coproduccion e la difusion d'òbras destinadas a l'espaci public que son atau estadas sistematicament acompanhadas d'un tribalh de mediacion especifica permetent l'encontre dab los abitants.

- La CAPB concentrant d'ara enlà la soa accion cap au public joen e l'estrukturacion de cinc cordèras, un operator navèth que serà recercat entà perseguitar lo tribalh miat per la Fabrica artistica Hameka, en complementaritat dab la Scèna nacionau deu Sud Aquitan. Que serà sostienut per las diferentes institucions publicas.

ANIMAR LA COOPERACION ENTER ACTORS

La Comunautat d'Agglomeracion País Basco que sostienerà la creacion d'encontres profesionaus per cordèra atau com rendètz-vos regulars de seguit e d'ajustament deu Projècte culturau de la CAPB, en velhant a la lor dimension transfrontalèra.

Sostiéner l'apressada enter practicas popularas e profesionaus

Las practicas popularas qu'anima e qu'estructura la vita de las vilas e deus vilatges deu País Basco. Que son ua compausanta essencial e istorica de la riquesa culturau locau e l'expression dirècta deus drets culturaus deus abitants. La CAPB que desira favorizar la construccion de ponts enter aquera dinamica populara e lo monde professionau en vista d'un enriquiment mutuau.

- La CAPB que sostienerà projèctes portats per amators assistits per un intervenient artistic professionau e qui balharàn lòc a representacions publicas. La dimension artistica deus projèctes (tribalh de repertòri, interdisciplinaritat, etc.) e lo lor caractèr intercomunau que seràn considerats com prioritaris.

Desvolopar navèths dispositius financiers entà la cultura au País Basco

Tant entà las accions desenvolupadas per la Comunautat d'Aglomeracion País Basco (Orquèstra, Hestau de street art, sason d'espectacle viu...) com entaus actors culturaus eths medishs, qu'es important d'estructurar ua politica de finançament qui alia hons publics e hons privats e qui associa los diferents actors a la soa definicion e a la soa gestion.

FAVORIZAR LA MESA EN ÒBRA DEU DISPOSITIU «1% ARTISTIC»

L'obligacion de decoracion de las construccions publicas, comunament aperada 1% artistic, que pòt estar ua atruna interessanta d'integracion de la cultura dens la vita vitanta deus ciutadans. Aquera procedura especifica de comanda d'òbras a artistas a hautor de 1% deu budget deu projècte de construccion que s'impausa dab condicions a l'Estat, aus sons establiments publics e a las collectivitats territorials.

- La Comunautat d'aglomeracion País Basco que cercrà a tot còp a integrar projèctes artistics dens los sons investiments.

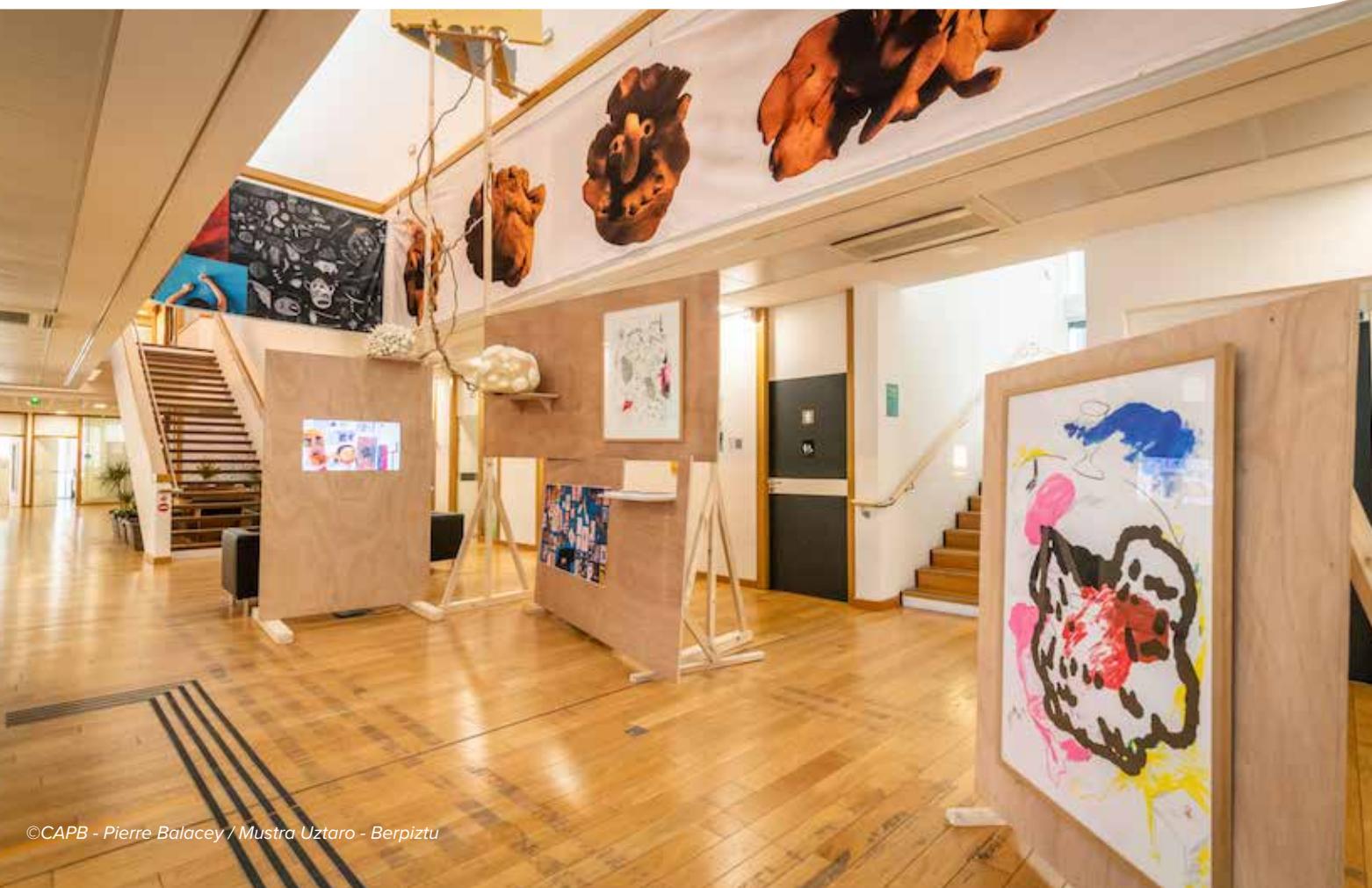

©Ummagumma / Burèus cultura CAPB

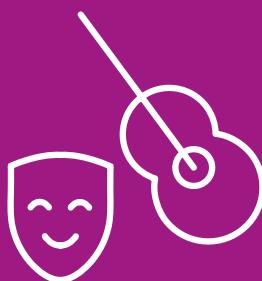
~~~~~ CREAR UA ATRUNA DE MOBILIZACION DE HONS PRIVATS

Mecenat, pairinatge, don dab o shens contrapartidas, las possibilitats de mobilizacion de hons privats que son multiplas, que proviénian d'enterpresas dens l'encastre de la lor politica de responsabilitat sociau o de ciutadans desirant contribuar a un projècte.

- La Comunautat d'Agglomeracion País Basco qu'engatjarà ua reflexion entà crear ua atruna financerà mobilizant los hons privats a destinacion deus projèctes culturaus deu territòri.

©CAPB - Pierre Balacey / Mustra Uztaro - Berpiztu

#4 entà **L'EXPRESSION ARTISTICA en euskarra e en occitan Gascon**

Au País Basco, la cultura que s'exprimeish despuish tostems en mantua lenga. Lo 23 de junh de 2018, la Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'a oficiaument reconeishut lo basco e l'occitan gascon com lengas deu son territòri aus costats deu francés. En lo continuèr d'aquera decision, lo projècte culturau de la CAPB que favorizarà ua vita culturau plurilingua.

Ahortir lo sostien a las practicas popularas en euskara per l'Institut Culturau Basco

Qu'es dens l'objectiu de promòver ua accion culturau publica adaptada a un modèle mei que mei amator qui, dens las annadas 90, las institucions publicas que decidín de crear l'Institut Culturau Basco (ICB). Amassant dens las soas instàncias de governança, l'Estat, la Region, lo Departament, la Comunautat d'Aglomeracion e los representants deu monde associatiu, l'Institut que's situa a l'interseccion deus actors culturaus de terrenh e de las institucions publicas. Que constitueish atau un lòc de reflexion e d'accioñ au servici de la cultura basca, jogant sus dus lhevaders màgers :

- Qu'assegura lo seguit e lo sostien de la practica populara e amatora
- Qu'incita las institucions publicas a préner miélher en compte las especificitats de la cultura basca dens l'encastre de las lors politicas culturaus, essenciaument dirigidas de cap a las practicas emergentas e/o profesionaus

La Comunautat País Basco qu'ahortirà lo son sostien a l'ICB entà'u perméter de començar la soa huelha de rota 2023-2026.

Desvelopar ua accion especifica de la CAPB entà la creacion e la difusion en euskara

La cultura basca que's caracteriza per l'usatge de l'euskara e per practicas majoritàriament popularas e participativas qui ritman la vita de las vilas e deus vilatges. Que'n resulta fòrmas artisticas singularas taus com lo bertsolarisme o la pastoral, repertoris de cants, de teatre, de dança o de musicas tradicionaus, transmetuts e tornats questionar entà alimentar la creacion contemporanèa e lo víver amassa suu territòri comunautari.

~~ FACILITAR LO PASSATGE DE L'AMATOR CAP AU PROFESSIONAU

La Comunautat d'Aglomeracion e l'ICB que desenvoloparàn atrunas comunas d'acompanhament e qu'articularàn las lors intervencions cap aus amators e professionaus de faiçon a assegurar la completud e la complementaritat deus dispositius.

~~ ENCORATJAR LAS PRACTICAS PROFESSIONAUS EN EUSKARA

Dab l'objectiu de difusar l'euskara e la cultura basca au delà deus hialats abituaus de la practica amatora, ua bonificacion financerà que valorizarà la preséncia de la lenga basca dens l'encastre deus futurs reglaments d'ajuda au fonctionament deus actors culturaus professionaus.

~~ BASTIR UA PROGRAMACION DE TEATRE EN EUSKARA

La CAPB que bastirà ua programacion de teatre en euskara pendent la quau equipas artisticas professionaus de l'ensemble deu País Basco seràn arcuelhudas en residéncia, coprodusidas, e programadas dens mantun lòc deu territòri.

©EKE ICB - Patxi Beltzaiz / Bertsolari Txapelketa Nagusia

SOSTIÉNER LA CREACION EN EUSKARA

Los artistas qui crean en euskara a l'atencion deu public joen n'an pas que chic o briga de coproductors, limitant atau lo renovelament de las òbras.

Entà portar remèdi ad aquera manca :

- Un acompañament que serà portat per la CAPB en tèrmis d'engenheria e de bonificacion financèra.
- Dens lo perlongament de l'accion actuau, ua part significativa d'òbras en lengas regionaus que serà integrada dens la sason joen public de la CAPB

Gessit d'ua tradicion anciana e populara dont las originas de mau establir, lo teatre en euskara qu'es longtemps estat practicat de faison amatora dens tots tipes d'espacis, dedicats a la cultura o non. Qu'es uei practicat e creat au còp per tropas amatoras e companhias professionaus sus tot lo territòri deu País Basco, de l'ua e de l'autra part de la frontèra.

Transmèter la cultura basca a las generacions joenas

L'aviéner de la cultura basca qu'es intimament ligat au de l'euskara. Atau, n'i pòt pas aver de bertsolarisme shens bascofònes, de teatre o de literatura basca shens autors euskaldun. Si l'euskara coneish ua reavida suu nòste territòri au demiei deus joens, la plan grana majoritat d'aquelhs joens estant gessida de familhas non bascofònies, l'usatge de l'euskara que's limita sovent a l'esfèra escolara.

Entà permetre ua reau apropiacion de l'euskara per las generacions joenas, que hè besonh d'associar a la transmission lingüistica temps de transmission culturau, en ninoèra, arcuelh de lesers, escòla e en establiment d'ensenhamant artistic.

DESVOLOPAR L'AUHÈRTA EN EUSKARA DENS LOS ESTABLIMENTS D'ENSENHAMENT ARTISTIC

Au delà deu sostien aus operators d'ensenhaments artistics específics au País Basco qui son IDB e Bertsolarien Lagunak, que s'ageish de har deus establiments d'ensenhamant artistic lòcs de transmission de la cultura basca. La Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'ahortirà en aqueth sens lo dispositiu Artea euskaraz qui, en mei de finançar la formacion a l'euskara deus ensenhaires, que'us permeterà de beneficiar tanben d'ua formacion aus fondamentaus de la cultura basca, en associacion dab l'ICB.

~~~~ SOSTIÉNER L'ENSENHAMENT DEU TEATRE EN EUSKARA

L'ensenhamant artistic dens lo maine deu teatre en lenga basca qu'es au jorn de uei quasi inexistent. La CAPB qu'encoratjarà donc los establiments d'ensenhamant artistic a prepausar ua auhèrta de teatre en lenga basca, e que tribalharà dab lo Conservatori Maurice Ravel entà que prepause un cursus de formacion especifica.

~~~~ ASSEGURAR UA AUHÈRTA D'EAC EN LENGA BASCA

- Tà ciò de l'Educacion Artistica e Culturau, la Comunautat d'aglomeracion que velharà a prepausar temps en lenga basca e/o portant sus la cultura basca dens los establiments dab arcuelh bilingüe : ninoèras labellizadas LEHA, ALSH labellizats Euskaraz Josta, establiments escolars de prumèr e segond gra.
- Lo projècte culturau de la Comunautat d'Aglomeracion País Basco que cibla la soa accion cap au public joen. Que contunharà totun a interviéner en associacion dab lo Departament dens los collègis deu País Basco per un aperet a projèctes EAC comun.

~~~~ FAVORIZAR LA FORMACION DEUS ARTISTAS A LA LENGA E A LA CULTURA BASCA

Desvolopar ua auhèrta culturau en lenga basca que necessita de començar un programa ambiciós de formacion a l'euskara e a la cultura basca a l'atencion de las equipas artisticas e autes operators culturaus. Entad aquò har, la Comunautat d'Aglomeracion País Basco que tribalharà en concertacion dab l'Ofici Public de la Lenga Basca e l'Institut Culturau Basco.

Promòver la transmission, la creacion e la difusion de la Cultura gascona

Tà çò de la cultura gascona, los constats e besonhs que son identics aus de la cultura basca, mes los actors e dispositius que son au jorn de uei chic nombrós. Atau, que s'estima a de cap a 6 000 lo nombre de locutors d'occitan gascon, mei que mei presents au País de Bidaish e au Baish Ador.

Dab la creacion de la Comunautat d'aglomeracion País Basco, lo sostien a la cultura gascona e a la lenga occitana que s'es accelerat. Gràcies a la senhaletica, aus supòrts de comunicacion de la Comunautat, a la politica d'adreçatge desenvolopada dab las comunas, la visibilitat de la lenga occitana gascona qu'aumenta. En matèria d'ensenhament, l'auhèrta qu'es enquèra modèsta (ua classa primària bilingua seguida d'ua classa opcionau en collègi suu País de Bidaish) mes la sensibilizacion que s'avia en ninoèra, en arcuelh de lesers e per eveniments taus com la Passem, la corsa-relai en favor de l'occitan sostienuda per la Comunautat d'Aglomeracion País Basco.

Dens l'encastre de la soa politica culturau la Comunautat d'aglomeracion que contunharà a miar ua accion volontarista entà promòver la cultura gascona.

~~ AVIAR UA POLITICA DE SOSTIEN A LA CULTURA GASCONA

L'aperet a projèctes « De Cap Tau Monde », destinat aus operators privats obrant entà la promocion de la lenga occitana que serà perseguit e alargat aus projèctes amators.

~~ ENCORATJAR LAS PRACTICAS ARTISTICAS PROFESSIONAUS EN GASCON

Dens l'objectiu de difusar la cultura gascona au delà deus hialats abituaus, dens l'encastre deus futurs reglaments d'ajuda au fonctionament deus actors culturaus professionaus, ua bonificacion financèra que poirà valorizar la preséncia deu gascon dens las accions realizadas.

~~ ASSEGURAR UA AUHÈRTA D'EAC EN GASCON

Entà favorizar la transmission de la cultura gascona a las generacions futuras, la CAPB que prepausarà modules de sensibilizacion a la cultura occitana gascona a l'atencion deus professionaus de ninoèra, d'arcuelhs de lesers, establiments d'ensenhament artistic e establiments escolars de prumèr gra. La Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'intervienerà tanben en associacion dab lo Departament au près deus escolans de collègi per un aperet a projèctes EAC comun.

~~ RECERCAR ALIANÇAS ESTRUCTURANTAS ENTÀ LA CULTURA GASCONA

Fin finau, n'existeish pas au jorn de uei d'equivalent a l'ICB entà la cultura gascona au País Basco, l'enjòc que portarà sus la creacion d'associacions estructurantas dab actors locaus o mei aluenhats (La Ciutat, Ofici Public de la Lenga Occitana, Lo Congrès permanent de la lenga occitana...) entà declinar ua politica adaptada a la situacion e aus besonhs deu territòri.

annexe
DE L'IDÈA TAU
PROJÈCTE

Ua construccion collectiva

Autanlèu la soa creacion en 2017, la Comunautat País Basco qu'a adoptat la competéncia facultativa Cultura. Lo sostien a la creacion, l'educacion artistica e culturau, lo desenvolopament de l'ensenhamant artistic e, dens ua mendre mesura la lectura publica, qu'an hargat l'accion comunautària despuish.

Aquò qu'a permetut d'aglomerar los projèctes miats per daubuas de las ancianas intercomunalitats shens totun formar un projècte culturau coërent e legeder entau País Basco dens lo son ensemble. Qu'era atau indispensable que la Comunautat d'aglomeracion País Basco definesca las soas prioritats d'intervencion dens un contèxte on la cultura, vertadèr ben comun, relhèva d'ua multiplicitat d'actors amators e profesionaus e d'ua competéncia partatjada enter l'Estat, la Region, lo Departament e las comunas.

- 6 reunions e 2 seminaris de la Comission Cultura
- 1 enquèsta en linha entà identificar los besonhs deus profesionaus de las arts visuaus, de la musica, de la dança, deu teatre e de las arts associadas 100 respuestas
- 1 estat deus lòcs de l'Educacion Artistica e Culturau dab las vilas, lo Departament, la Region, l'Educacion Nacionau e la DRAC
- 1 basa de dadas dinamica deus equipaments culturaus deu País Basco
- Kultur Topaketak, los encontres de la cultura : 100 artistas, companhias, actors culturaus amassats en talhèrs entà determinar las condicions d'escaduda deu sector profesionau.
- Un dialògue regular dab lo Conselh de desenvolopament deu País Basco.

Los elejuts de la Comission Cultura, amassats en talhèrs en 2021, qu'an pausat las sòlas deu Projècte culturau de la Comunautat País Basco : prioritat au public joen, equitat territoriau, ajuda a las cordèras e preséncia de las lengas deu territòri dens la vita culturau.

Los actors culturaus deu territòri qu'estón au seguit convidats a precisar e enriquir aqueras òbras. Un haish de profesionaus de la cultura qu'estón donc consultats entà conéisher miélher los lors besonhs e considerar la declinason operacionau deus objectius politics fixats.

Lo projècte culturau de la CAPB, partida integranta deu projècte de territòri, qu'es la fruta d'aqueras òbras. Que fixa las orientacions de la Comunautat Basca tà ciò de l'investiment e deu funcionament entà las annadas a viéner.

Un diagnostic partatjat

~ ATOTS

• Actors e manifestacions qui hèn arrajar lo País Basco

La vitalitat culturau deu País Basco qu'es incarnada per de nombrosas estructuras e scènas labellizadas, hestaus e manifestacions entà daubuas d'arrajada internacionau : lo Centre coregrafic Nacionau Malandain Balets Biàrritz, l'Institut Culturau Basco, lo hestau d'arts urbanas Point de Vue, la Scèna de musicas actuaus Atabal, lo Musèu Basco e de l'Istòria de Baiona, lo Conservatori a Arrajada Regionau Maurice Ravel, l'Escòla Superiora d'Arts deu País Basco, la Scèna nacionau deu Sud Aquitan, lo Fipadoc, lo Centre culturau d'encontres Clarenza, lo Hestau Ravel de musica classica...

• Lo dinamisme de las practicas popularas

Musica, dança, bertsolarisme, cavaucada, pastoral, libertimendu, mascarada... La riquesa e la diversitat de las practicas popularas deu territori qu'auhereishen un accès dirècte a la cultura a un haish d'abitants deu País Basco. Mesclant amators e profesionaus, que favorizan dinamicas collectivas de las beras au còr deus vilatges e de las vilas. Daubuns abitants que participan a las creacions e a las representacions e, mei qu'espectadors, que son vertadèrs actors de la vita culturau. Los actors culturaus bascofones qu'entertienent aquera dimension participativa e que presèrvan las fòrmas culturaus ancianas tot en en renovelant las estéticas.

• La diversitat lingüistica

Dab 60 000 bascofones e 6 000 occitanofones, lo País Basco qu'es ric de lengas vivas qui hèn la singularitat deu territori e que multiplican las fòrmas d'expressions artisticas, dab la creacion contemporanèa.

• La bona pagèra entà agir

La Comunautat País Basco qu'es considerada peus elejuts e l'ensemble deus actors com l'escala pertinenta entà facilitar las interaccions enter los actors culturaus deu País Basco, mes tanben entà mobilizar las collectivitat e l'Estat. La CAPB que pòt tanben estar lo quadre de dispositius transversaus religant la soa politica a las autas politicas dont a la carga : Mobilitats, Coësion social, Turisme e Politica lingüistica sustot.

• L'expertesa dens lo maine deu public joen

Dens lo perlongament de las ancianas intercomunalitats, la Comunautat d'Aglomeracion País Basco qu'a desenvolopat ua vertadèra expertesa dens lo maine deu public joen.

A perpaus de las practicas amatoras au País Basco

- 80 txaranga - 400 musicians
- 59 grops de dança basca - 3 500 practicants
- 1 800 escolans au Conservatori Maurice Ravel (musica, dança e teatre)
- 1 000 escolans a l'Escòla Superior de las Arts País Basco (arts plasticas, foto, escultura...)
- 1 500 escolans dens las escoles de musica

FLAQUÈRS E MANCAS

- **Ua accessibilitat inegau a l'auhèrtà culturau**

Los lòcs de difusion, las equipas artisticas e los operators culturaus que's deurén trobar autant que's pòt har au ras deus abitants, quau que sia lo lor lòc de vita. Solament, que viscan sus un bacin de vita o sus un aute, l'accès a las differentas fòrmas d'expression e de practica culturaus ne son pas los medishs. Daubuas talas com las arts visuaus e la musica, que mancan a còps de lòcs de creacion, sus l'ensemble deu territòri.

- **Disparitats tarifàrias**

Hòrtas disparitats tarifàrias qu'existeishen dens lo maine deus ensenhaments artistics. Un rapòrt de 1 a 4 que pòt estar constatat enter los escolans deu Conservatori Maurice Ravel e daubuas escòlas de musica associativas, pausant la question de l'egau accès a daubuas disciplinas artisticas.

- **Actors en demanda d'equipaments**

Daubuns actors culturaus qu'accedeishen malaisidament a lòcs de creacion e que mancan de capacitats financèras entà portar los lors projèctes.

- **Lengas a har víver**

Las lengas basca e occitana gascona que son, a gras diferents, miaçadas, çò que hè pesar un risc sus la creacion e la transmission culturaus específicas deu País Basco.

- **Ua manca de legibilitat de las politicas miadas**

La cultura estant un maine partatjat per tots los nivèus institucionaus, los actors culturaus que se'n veden sovent entà's localizar dens lo milahuelhas territoriau. Que mesconeishen a còps los dispositius en plaça o que renóncian a i recórrer per'mor d'ua hrèita de temps e de mejans umans. Qu'existeish tanben ua trop febla interconeishença enter actors culturaus eths medishs atau com dab autres sectors com lo sociau, lo torisme, l'educacion o lo quite monde economic.

 **PAYS
BASQUE
EUSKAL
HERRIA**

COMMUNAUTÉ
D'AGGLOMÉRATION

HIRIGUNE
ELKARGOA

COMUNAUTAT
D'AGLÒMERACION

Tornatz trobar en format numeric las
3 versions deu document en francés,
en basco e en occitan gascon:

@communautePB | communaute-paysbasque.fr